

1424-1425

Brno 1424 – Brno 1425 – Visegrád 1425: první pokusy o
jednání

Situace v Čechách po svatohavelském sněmu

- Jan Žižka: koalice umírněných kališníků a katolíků pro něj zcela nepřijatelná; umírnění kališníci = zrádci => boj na život a na smrt
- 6. ledna 1424: **bitva u České Skalice**, porážka tzv. „opočenské strany“ – katolíků z východních Čech
- následné tažení Žižky Podkrkonoším
- **tažení do západních Čech**: Žižka musí ustoupit před oddíly plzeňského landfrýdu × **úspěchy v severních Čechách**: dobytí Žatce a Loun, které součástí pražského svazu
- část tábořského svazu přešla k Žižkovi (např. města Klatovy, Sušice a Domažlice) => z výcodočeského Nového Tábora vznikl mocný svaz rozptýlený po celé zemi
- květen/červen: vojsko svatohavelské koalice obklíčilo Žižku **v Kostelci nad Labem**; Žižkovi se podařilo uniknout (bizarní epizoda ve Windeckově kronice) a ustupoval k Čáslavi; 7. 6. 1424 u Malešova Žižka zaujal pozice a postavil se střet Žižky s jeho pronásledovateli => drtivé vítězství Žižky
- získání měst pražského svazu ve středních Čechách Žižkou: Kutná Hora, Český Brod, Kouřim,

Plány disputace

- již před svatohavelským sněmem (po setkání v Kolíně): jednání se Zikmundem o disputaci mezi husitskými a katolickými teology ve formě laického slyšení
- princip laického slyšení zakotven v zápisu svatohavelského sněmu
- král jednání podporuje × pod tlakem církve nemůže přijmout princip veřejného laického slyšení
- komplikovaná **jednání o glejtu** pro husitské poselstvo, který měl obsahovat nejen záruky bezpečnosti, ale i podobu slyšení (princip laického slyšení!) × Zikmund nabízí pouze polovičatá řešení, doprovod může činit 100-1000 osob, delegace může svobodně, bez jakéhokoliv postihu přednést své argumenty; ze svobodného laického slyšení se měla stát pouhá svobodná, ale nezávazná disputace
- termín diputace posunut z Nového roku na Hromnice (2. 2. 1424)
- katolické teology měla vyslat krakovská univerzita × ta pozvání odmítla (husitské kacířství již bylo církví dostatečně odsouzeno, nemá o něm cenu dále diskutovat)
- Zikmund se obrátil na vídeňskou univerzitu, která slíbila vyslání deputace teologické fakulty

Krach disputace v Brně

- disputaci (nikoliv husity požadované slyšení!) podporoval i **kardinál legát Branda Castiglione**; jeho motivace = přesvědčování kacířů, tzv. *reductio Bohemorum*
- paralelně s tím však již kardinál Branda organizoval novou velkou kruciátu proti husitům (hned na léto 1424)
- **vídeňská univerzita**: rozsáhlý **traktát proti kalichu**, za (spolu)autora považován **Petr z Pulkau** (= jedno z nejrozšířenějších protihusitských děl, cca 50 rukopisů)
- pražané ještě v půli ledna počítali s příjezdem do Brna × nakonec nedorazili, tzn. nebyli spokojeni s podobou schůzky

- × dorazila **početná vídeňská delegace!**
- informuje nás Ebendorfer, historický záznam v jednom z jeho rukopisů, objevil Dušan Coufal:

Rursum et vice altera ad Brunna (!) transmissa est venerabilis caterva doctorum et magistrorum iuxta ipsorum vota et desideria ad idipsum peragendum, qui a pactis declinantes iterum minime comparuerunt, sed adveniente termino tamquam subdoli dumtaxat aliquos clientes rusticos destinare curaverunt, unde nostrates compulsi sunt ad propria sine fine remeare.

- časová souslednost disputace s příchodem Albrechta V. na Moravu, aby se ujal markrabství! dle tzv. třebovské kroniky, správně dodatku k třebíčské redakci Kosmovy kroniky,

Krach jednání v Krakově

- kolem poloviny března: **Zikmundův pobyt v Krakově** (korunovace Sofie Holszaňské)
- již konec března: **husitská delegace v Polsku**, Vladislav Jagiello požádán o realizaci slyšení, které husitům navzdory svému slibu neposkytl král Zikmund, který jim nevydal potřebný glejt (relita = daleko složitější...)
- místem slyšení měla být opět Morava, ale některé město v husitské moci, Kroměříž nebo Uničov
- definována podoba slyšení: méně ambiciózní, než v zápise svatohavelského sněmu, ale stále mělo jít o slyšení před laickými arbitry
- Vladislav Jagiello: nejprve se zeptal na názor Zikmunda, který mezitím opustil Krakov; král zaujal neutrální postoj, slyšení Jagiellovi nezakázal
- mezitím: husitská delegace z Krakova – se souhlasem Vladislava – na Litvu; prý také ohledně slyšení
× ve skutečnosti ohledně nového pozvání Zikmunda Korybuta do Čech!
- Vladislav Jagiello by byl ostře proti tomu; proti byl ale i Vitold na schůzce v Grodně; husitská delegace mu tedy pouze oznámila, že Korybut byl již fakticky zvolen a přijat za krále, pána a gubernátora
- návrat poslů do Krakova, pokračují jednání o disputaci, během nichž se Vladislav dozvěděl o novém pozvání Korybuta => konec jednání; Vladislav také zakázal misi Korybuta do Čech

Druhá mise Zikmunda Korybutoviče

- husitská delegace přesvědčila Korybuta k příchodu do Čech i proti vůli jeho příbuzných, Vladislava a Vitolda
- 11. 6. (pár dní po bitvě u Malešova): Korybut na Moravu
- v Uničově dobrovolně přijímá pod obojí (při první misi přijímal podjednou!)
- 1. července 1424 v Praze
- pražský pobyt Korybuta: snahy o restauraci monarchie, slavnostní přenesení ostatků Václava IV. ze Zbraslavi do chrámu sv. Víta (pohřeb po vzoru Karla IV.)
- Jan Žižka: příprava vojenské akce proti Korybutovi

Tažení na Moravu v létě 1424

- tradičně nebylo počítáno mezi protihusitské kruciáty × dle mínění Pavla Soukupa mělo znaky kruciáty (církvní vyhlášení, poskytnutí odpustků účastníkům a podporovatelům, kázání kříže...)
- Zikmund Lucemburský se opět (jako 1422) osobně neúčastní
- chybí i zapojení říšských knížat
- v červnu 1424: neúspěšné tažení Vladislava II. Jagiella na Moravu
- červenec – hlavní vojsko: hotovost Rakouského vévodství, v čele Albrecht V., posily z okolních zemí, především z Uher (Zikmund poslal snad až 4000 mužů)

Jeden z bodů tažení: Otaslavice (červenec 1424)

Tažení na Moravu v létě 1424

- nejasný průběh Albrechtova tažení
- rakouské kroniky někdy směřují události prvního, druhého a třetího pobytu Albrechta na Moravě roku 1424, z nichž minimálně druhý a třetí měly podobu vojenského tažení
- 1. pobyt od začátku února asi do 10. března: zcela chybí listiny, patrně bojové aktivity, ale kde?
- 2. pobyt od poloviny července do poloviny září = letní tažení
- 3. pobyt od poloviny listopadu do poloviny prosince = podzimní tažení

Během letního tažení: víme o obléhání Otaslavic kolem 20. července, můžeme předpokládat dobytí či získání Kroměříže, dále víme o pobytu v Olomouci kolem 20. srpna a o (neúspěšném) obléhání Uničova v září – to ukončeno kvůli zprávě o tažení spojených husitských vojsk na Moravu.

Během podzimního tažení víme o drobných bojích na Vyškovsku až Prostějovsku a o tažení na severní Moravu, mj. k Zábřehu.

Situace v Čechách v září 1424

- 10. září: Žižka před Korybutovou Prahou, jeho vojsko zřejmě nedostatečně velké
- 14. září 1424: usmíření na Špitálském poli, též libeňská smlouva (snad zprostředkováním Jana Rokycany)
- Žižka díky němu vtažen do nového kola mírových jednání, která navazovala na svatohavelskou smlouvu a která vyvrcholila uzavřením smlouvy ve Zdicích na konci září 1424
- úmluvy ve Zdicích: nepočítaly s králem Zikmundem, přímo ani nepřímo; jednalo se však o všeobecné příměří do nějž zahrnuty všechny frakce
- ostrá reakce Zikmunda, který rozpoznal rozdíl oproti roku 1423
- úmluvy ve Zdicích umožnily spojené tažení pod velením Žižky na Moravu od 28. 9.
- 11. 10. + Žižky u Přibyslavi

Od podzimu 1424 do jara 1425

Zdické úmluvy: opět předpokládaly konání laického slyšení – nyní zcela bez Zikmunda; mělo se konat na sněmu v Kouřimi 15. února 1425 (Kouřim: v moci Žižkova bratrstva!); rozhodovat mělo po 50 rozhodcích z každé strany.

Přesto: na podzim 1424 vážnější roztržka mezi pražskými a táborskými teology, pnutí mezi Korybutovočovou Prahou a oběma radikálními bratrstvy – tábory i „sirotky“

V této situaci: opět hlasy o případném slyšení pod Zikmundovou egidou: někdy na počátku roku 1425 pražský svaz oslovil Zikmunda o zprostředkování.

Asi již v únoru 1425: Zikmund vystavil glejt pro pražskou husitskou delegaci na slyšení do Brna.

Brněnská a visegrádská schůzka

- nakonec až 6. května 1425: skutečně setkání husitské delegace se zástupci církve (magdeburský arcibiskup Günther ze Schwarzburgu) a vyslanci Zikmunda Lucemburského (Oldřich z Rožmberka, Jan Švihovský z Rýzmburka řeč. Krk)
- dle anonymní třebíčské (třebovské) kroniky: jednání nepřineslo žádný výsledek
- nejednalo se vůbec o „slyšení“ v husitském ani katolickém slova smyslu
- × Zikmundovi zmocněnci docílili, aby se husité dostavili na další jednání přímo se Zikmundem (v Uhrách), kde měli o slyšení jednat se Zikmundem osobně
- husitská delegace dorazila do Visegrádu asi 24. června; zde jednali déle se se Zikmundem ohledně slyšení
- Zikmund sice odmítal „laické slyšení“, ale uvažuje se o tom, že již zde mohla být zvažována disputace na půdě budoucího koncilu – Zikmund usiloval o to, aby se koncil konal dříve (v listu Oldřichovi z Rožmberka – Zikmundovo tvrzení, že pod Visegrádem nabízel „přátelské slyšení“)